

Trobades de Salut Pública
2020

Salut Pública en temps de COVID-19:
el cas de les addiccions

5 de novembre de 2020

DSC Consorci de Salut i
Social de Catalunya

Alcohol, drogues i addiccions comportamentals: Reptes abans i després de la COVID-19

Barcelona, 5 de novembre 2020

Joan Colom i Farran

Sub-director general de Drogodependències

Salut/Agència de
Salut Pública de Catalunya

 Generalitat
de Catalunya

/Salut

Alcohol, drogues i addiccions comportamentals:

Reptes abans i després de la COVID-19

Joan Colom i Farran

Alguns drets reservats

© 2020, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Agència de Salut Pública de Catalunya Sub-direcció General de Drogodependències

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

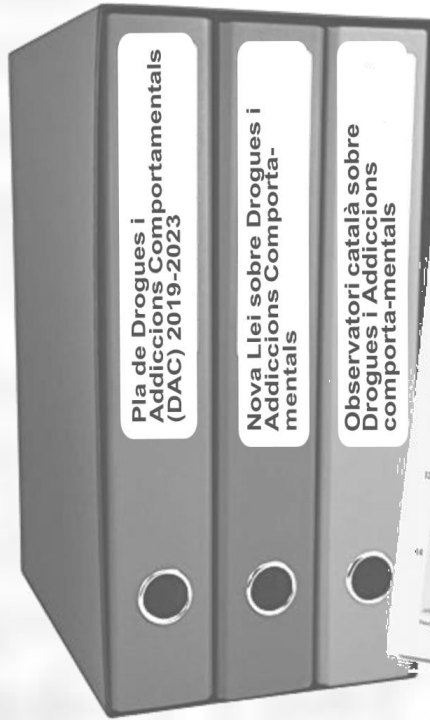
Reptes abans i després de la COVID-19

Reptes abans i després de la COVID-19

Reptes abans i després de la COVID-19

Pla de Drogues i Addiccions Comportamentals (DAC) 2019-2023

Marc estratègic

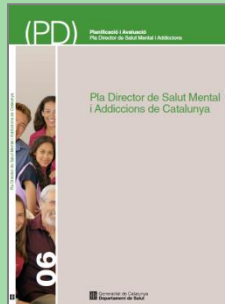
Generalitat de Catalunya

Pla de Salut de Catalunya 2016-2020

Pla Interdepartamental de Salut Pública 2017-20 (PINSAP)

Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Estratègies 2017-20 Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Pla integral d'atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions 2017-20

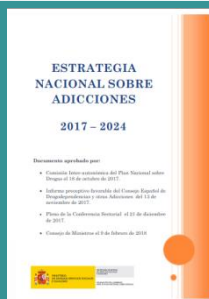

Llibre blanc de la prevenció

Comissió Interdepartamental sobre Drogues

MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD

Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024

NOU PLA

AVALUACIÓ del Pla d'actuació sobre drogues 2012-2016

Sub-direcció General de Drogodependències

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

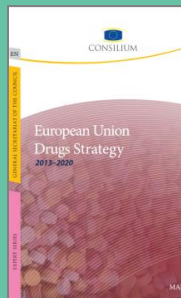
Marc estratègic

The sustained development goals 2030

Global Action Plan for the Prevention and Control of NCDs 2013-2020

European Union Drugs Strategy 2013-2020

European action plan to reduce the harmful use of alcohol 2012-2020

NOU PLA

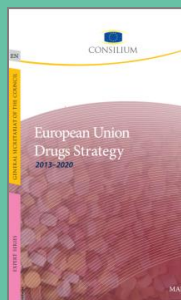
Marc estratègic

The sustained development goals 2030

Global Action Plan for the Prevention and Control of NCDs 2013-2020

European Union Drugs Strategy 2013-2020

European action plan to reduce the harmful use of alcohol 2012-2020

NOU PLA

UNODC. Commission on Narcotic Drugs Sixty-second session, March 2019

Suport a Plans d'intervenció que compleixin els següents principis:

- **Equilibrat**
- **Complet i integrat**
- **Basat en evidències**
- **Basat en els drets humans**
- **Orientat al desenvolupament sostenible**

Pla de Plans

Pla de Plans

Enfocament **SALUTONÈGIC** en totes les polítiques de promoció de la salut i prevenció de les DAC en tots els àmbits

Salut pública, habitatge, urbanisme, seguretat ciutadana, ...

Benestar emocional, millora de la qualitat de vida social...

Preservació d'aspectes culturals i tradicionals com a factors de protecció de la salut

EQUITAT, UNIVERSALITAT PROPORCIONAL

Potenciar les fortaleses de les comunitats i les persones

Vinculació de les persones més vulnerables amb els recursos i entitats

Identificar les necessitats de les poblacions en risc d'exclusió social

Coordinació, **INTEGRACIÓ** i harmonització d'estratègies

Treball conjunt interxarxes

Treball interdepartamental

Intersectorialitat

Perspectiva INTERSECCIONAL dels diferents eixos de desigualtat

Gèneres, interculturalitat, edat,...

Desigualtats socioeconòmiques i territorials

CONEIXEMENT

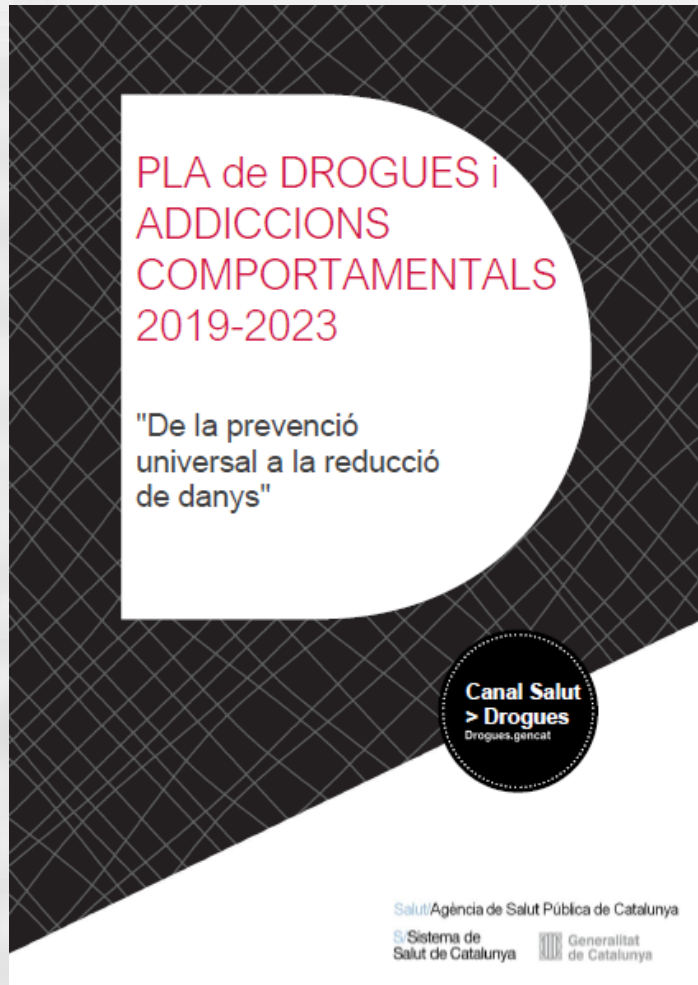
Avaluació

Promoció d'espais de coneixement, innovació, discussió i intercanvi

Procés d'elaboració del Pla

Objectius generals del Pla

1. **Incrementar l'edat d'inici** del consum de drogues i dels comportaments susceptibles de generar addicció.
2. **Disminuir la prevalença** del consum de drogues, tant les socialment integrades com les que no ho estan, així com del joc patològic i sobre usos d'internet.
3. **Reduir la morbiditat, la discapacitat i la mortalitat** derivades de l'ús de drogues, el joc, les apostes i internet.
4. **Disminuir les situacions personals, familiars i socials no desitjades** relacionades amb drogues i addiccions comportamentals (conflictivitat, violència, exclusió, etc.).
5. **Reduir els riscos i els efectes adversos**, per a les persones i la comunitat, relacionats amb el consum de drogues, el joc, les apostes i els usos d'internet d'altri

Estructura del Pla

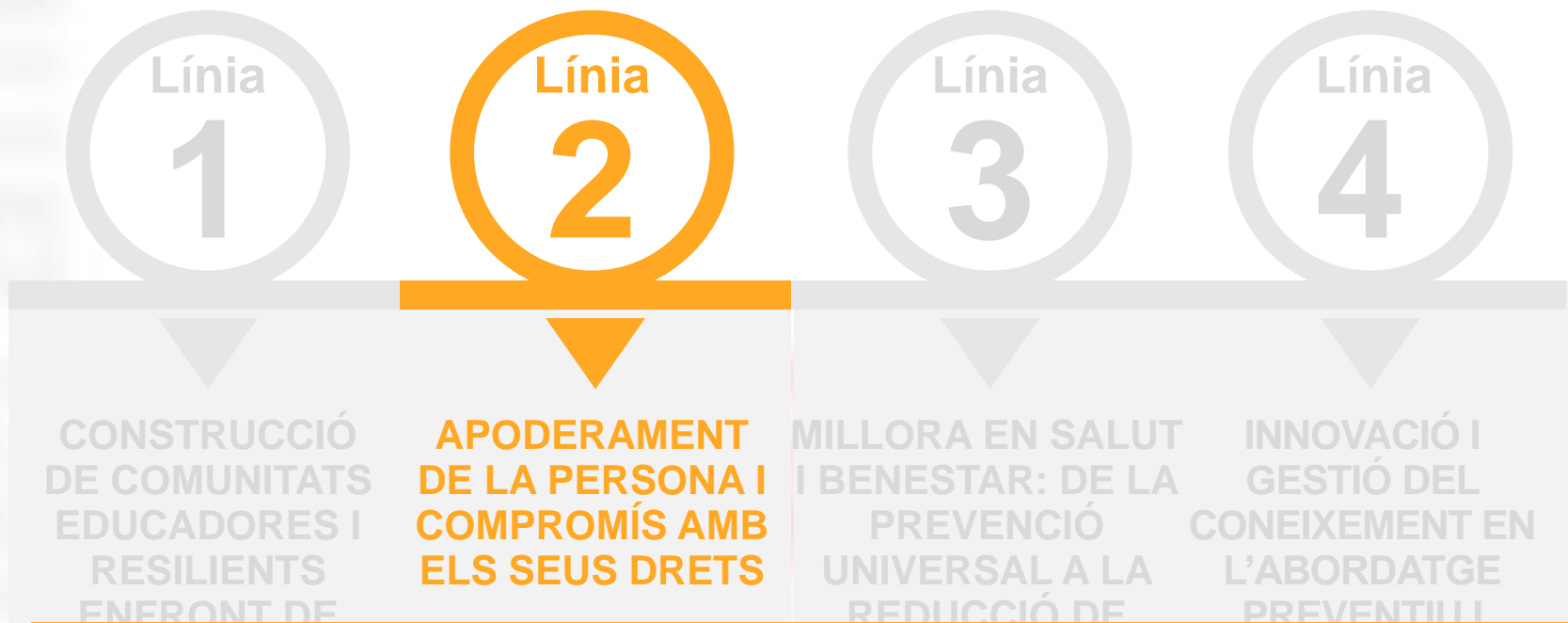
Línies Estratègiques

**CONSTRUCCIÓ
DE COMUNITATS
EDUCADORES I
RESILIENTS
ENFRONT DE
LES DAC**

Afavorir i facilitar estratègies per crear una societat compromesa i participativa generadora d'un entorn promotor de salut, que pugui gestionar de manera informada i crítica els consums i les conductes susceptibles de generar addiccions, considerant els condicionants de gènere, la diversitat cultural i altres eixos de desigualtat.

Línies Estratègiques

Situar la persona en el centre, sigui quina sigui la seva identitat de gènere o cultural, la classe socioeconòmica i el territori on viu, per tal que pugui actuar amb estratègies d'afrontament i autoprotecció davant dels diferents reptes i necessitats que es presentin en relació amb els consums d'alcohol, tabac i altres drogues i amb els altres comportaments potencialment addictius.

Estructura del Pla

Línies Estratègiques

Garantir la implementació i el sosteniment en tot el territori de Catalunya d'intervencions preventives i assistencials basades en la millor evidència disponible, que hagin contribuït a reduir de manera significativa l'impacte negatiu en salut i social, tant individualment com poblacional, del consum d'alcohol, tabac i altres drogues i de les addiccions comportamentals (AC).

Línies Estratègiques

Línia

1

Línia

2

Línia

3

Línia

4

Facilitar a tots els equips de professionals i grups d'interès implicats en l'abordatge preventiu i assistencial de les DAC espais de reflexió i aprenentatge sobre aquells continguts, estratègies i pràctiques que han demostrat un impacte significatiu en la reducció dels problemes associats a les DAC.

INNOVACIÓ I
GESTIÓ DEL
CONEIXEMENT EN
L'ABORDATGE
PREVENTIU I
ASSISTENCIAL DE
LES DAC

Estructura del Pla

Àrees temàtiques

La promoció, el desenvolupament i l'aprofitament del talent humà

Els sistemes d'informació i monitoratge

La qualitat en totes les actuacions sobre DAC

La innovació i la recerca en DAC

INNOVACIÓ I GESTIÓ DEL CONEIXEMENT EN L'ABORDATGE PREVENTIU I ASSISTENCIAL DE LES DAC

Línia
4

Les drogues i les addiccions en totes les polítiques. L'abordatge dels determinants socials i l'aposta per la salutogènesi.

El reforç del marc normatiu. Els interessos de la salut pública al capdavant.

Les comunitats guaridores i resilients

La família, promotora de salut i benestar

La coordinació amb tots els actors. L'harmonització d'estratègies i el treball conjunt interxarxes i interdepartamental.

CONSTRUCCIÓ DE COMUNITATS EDUCADORES I RESILIENTS ENFRONT DE LES DAC

Línia
1

La prevenció universal, selectiva i indicada de les DAC

L'accessibilitat i la continuïtat als serveis preventius i assistencials

L'atenció, el seguiment i l'acompanyament a les persones amb DAC

Els elements clau de la reducció de danys

MILLORA EN SALUT I BENESTAR: DE LA PREVENCIÓ UNIVERSAL A LA REDUCCIÓ DE DANYS

Línia
3

Línia
2

APODERAMENT DE LA PERSONA I COMPROMÍS AMB ELS SEUS DRETS

El respecte als drets de la persona amb DAC i de les persones afectades per les DAC d'altri.

La veu de la ciutadania i de les persones que consumeixen i/o afectades en la cocreació de polítiques i serveis.

Estructura del Pla

41 productes destacats

Les drogues i les addiccions en totes les polítiques. L'abordatge dels determinants socials i l'aposta per la salutogènesi.

CONSTRUCCIÓ DE COMUNITATS EDUCADORES I RESILIENTS ENFRONT DE LES DAC

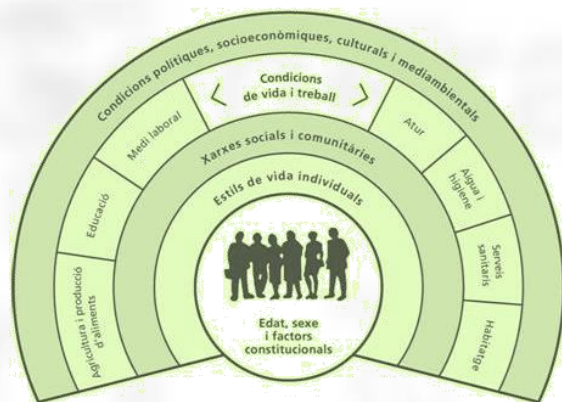
Línia 1

El reforç del marc normatiu. Els interessos de la salut pública al capdavant.

Les comunitats guardadores i resilients

La família, promotora de salut i benestar

La coordinació amb tots els actors. L'harmonització d'estratègies i el treball conjunt interxarxes i interdepartamental.

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat de Catalunya

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

1. **Llei sobre drogues i addiccions comportamentals.**
2. **Guia dels Programes Alternatius a la Sanció Administrativa per consum de cànnabis en via pública (ASA).**
3. **Canal Drogues i Addiccions Comportamentals com a web referència de la SGD.**
4. **Estratègia de sensibilització per a població general per a la prevenció de les addiccions comportamentals a les xarxes socials, plataformes en línia i altres mitjans audiovisuals.**

41 productes destacats

Línia

2

**APODERAMENT
DE LA PERSONA I
COMPROMÍS AMB
ELS SEUS DRETS**

El respecte als drets de la persona amb DAC i de les persones afectades per les DAC d'altri.

La veu de la ciutadania i de les persones que consumeixen i/o afectades en la cocreació de polítiques i serveis.

5. **Guia de recomanacions** pel tractament de les drogues, jocs i apostes als **mitjans de comunicació** social actualitzada des de la perspectiva de gènere, amb especial èmfasi en el tractament de la publicitat (**CAC**)
6. **Estratègia** per a la **inclusió** de la perspectives de gènere i la competència cultural en prevenció, atenció i reducció de danys en DAC
7. **Estratègia de lluita contra l'estigmatització** de les persones amb DAC adreçada a professionals de tots els àmbits i contra l'auto-estigma en persones amb problemes relacionats amb les DAC.

Estructura del Pla

41 productes destacats

La prevenció universal, selectiva i indicada de les DAC

L'accessibilitat i la continuïtat als serveis preventius i assistencials

L'atenció, el seguiment i l'acompanyament a les persones amb DAC

Els elements clau de la reducció de danys

Línia
3

MILLORA EN SALUT I BENESTAR: DE LA PREVENCIÓ UNIVERSAL A LA REDUCCIÓ DE DANYS

8. **Pla operatiu de desplegament del Programa Salut i Escola** actualitzat amb el continguts d'educació mediàtica en el marc de l'Acord entre els departaments d'Educció i Salut
9. **Programa de promoció i prevenció** del consum de drogues de la Salut als **centres educatius de primària**
10. **Protocol** de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als **centres d'educació secundària**
11. **Model d'intervenció** de prevenció sobre drogues i altres addiccions a les **Universitats**
12. **Guia educativa** i preventiva sobre entorns digitals adreçada a **professionals que treballen amb població adolescent**
13. **Programa Fitjove** implementat en col·laboració amb el Consell Català de l'Esport
14. **Programa Q de Festa! Nits de Qualitat**
15. **Programa** preventiu i de reducció de riscos als **clubs i associacions de consum de cànnabis**
16. **Pla d'implementació del programa "A la feina, alcohol i drogues 0,0"** a Catalunya, en el marc de la iniciativa empreses promotores de salut, segons professionals, tipus, sectors i grandàries d'empreses
17. **Protocol** per a la inclusió al programa de **Prescripció social** de persones amb problemàtiques relacionades amb les DAC

Estructura del Pla

41 productes destacats

La prevenció universal, selectiva i indicada de les DAC

L'accessibilitat i la continuïtat als serveis preventius i assistencials

L'atenció, el seguiment i l'acompanyament a les persones amb DAC

Els elements clau de la reducció de danys

Línia
3

MILLORA EN SALUT
I BENESTAR:
DE LA
PREVENCIÓ
UNIVERSAL
A LA REDUCCIÓ
DE DANYS

18. Pla d'implementació integrat del **programa Beveu Menys i del programa Drogues i Atenció Primària (ASSIST)**
19. **Protocol** d'abordatge del consum de risc i perjudicial d'alcohol a **menors, joves i famílies** des de l'**Atenció Primària**
20. **Protocols** pel cribratge, de derivació i seguiment de les **addiccions comportamentals** adreçats a professionals dels serveis preventius i d'atenció dels CAPs, CAS, CSMIJ/CSMA i monitorització dels casos a nivell territorial
21. **Pla d'implementació del Programa "Alcohol i Hospitals"** per a la prevenció del consum de risc d'alcohol en persones ingressades
22. **Programa Embaràs sense alcohol i sense drogues** desplegat en el marc del protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya i els circuits de salut mental perinatal a tot el territori
23. **Protocol de detecció precoç dels Trastorns de l'espectre alcohòlic fetal (TEAF) a Pediatria** en el marc del Protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut a l'edat pediàtrica
24. **Guies TEAF** adreçades a l'àmbit educatiu, de salut i a les famílies
25. **Guia de recomanacions per acompanyament a la criança i disminució de l'impacte de les drogues en els fills/es de persones que consumeixen**

Estructura del Pla

41 productes destacats

La prevenció universal, selectiva i indicada de les DAC

L'accessibilitat i la continuïtat als serveis preventius i assistencials

L'atenció, el seguiment i l'acompanyament a les persones amb DAC

Els elements clau de la reducció de danys

Línia
3

MILLORA EN SALUT
I BENESTAR:
DE LA
PREVENCIÓ
UNIVERSAL
A LA REDUCCIÓ
DE DANYS

26. Programa “**A Primera Línia**” de prevenció, detecció precoç i intervenció del consum de drogues en els serveis que atenen joves menors en situació de vulnerabilitat, incloent els menors migrats sols: **centres tutelats per la DGAIA i centres educatius de Justícia Juvenil**
27. Programa d'accés a l'assistència sanitària a les persones que consumeixen drogues en **situació administrativa irregular** (TSI)
28. **Recepta electrònica en els CAS**
29. Programes de prevenció i atenció en entorns **LGTBIQ (Chemsex)**
30. **Model d'atenció** a les Addiccions en l'àmbit de l'**execució penal** i definició de la Cartera de Serveis
31. Programa per l'abordatge i l'atenció de les **persones amb envelliment prematur i gent gran** amb consum d'alcohol i altres drogues
32. **Guia de bones pràctiques** en la preparació, dispensació i seguiment dels **tractaments amb substitutius d'opiacis**
33. **Pla d'Hepatitis** implementat en la xarxa assistencial i de reducció de danys
34. **Estudi pilot l'anàlisi de substàncies a les sales de consum supervisat**

Estructura del Pla

41 productes destacats

La promoció, el desenvolupament i l'aprofitament del talent humà

Els sistemes d'informació i monitoratge

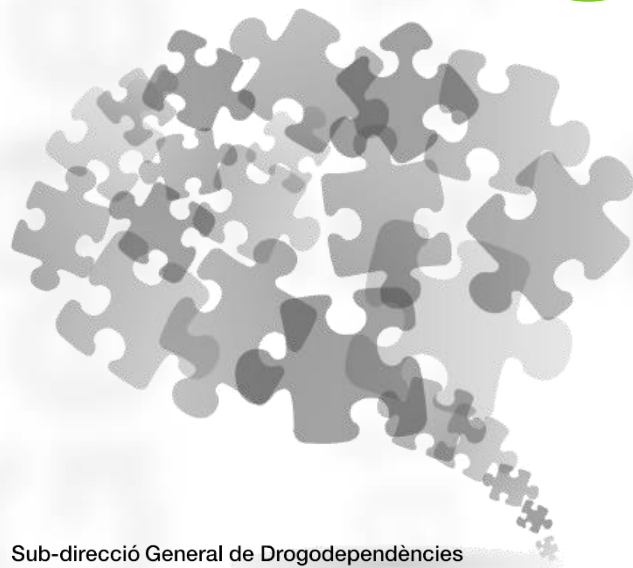
La qualitat en totes les actuacions sobre DAC

La innovació i la recerca en DAC

INNOVACIÓ I
GESTIÓ DEL
CONEIXEMENT EN
L'ABORDATGE
PREVENTIU I
ASSISTENCIAL DE
LES DAC

Línia

4

35. **Pla de formació** per a professionals que treballen en DAC
36. **CMBD/ECAP als CAS**
37. **Conjunt d'indicadors** relacionats amb el consum, la morbidimortalitat i els costos **econòmics associats a l'alcohol**
38. **Sistema de l'alerta** en drogues
39. Guia d'**Estàndards de qualitat** en prevenció EPQ
40. Protocol d'actuació i eines segures per a l'atenció a les DAC mitjançant **TIC**
41. **Observatori català sobre Drogues i Addiccions comportamentals**

Nova Llei sobre Drogues i Addiccions Comportamentals

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Normativa vigent

Llei 20/1985, de 25 de juliol de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.

Objecte:

Establir i regular les mesures i les accions que han de permetre una actuació efectiva de les Administracions públiques de Catalunya en el camp de la **prevenció i l'assistència de les situacions a què donen lloc les substàncies que poden generar dependència** a fi millorar l'atenció social i sanitària de les persones afectades per la problemàtica generada per l'ús o l'abús d'aquestes substàncies.

Modificacions parcials de la Llei:

- ✓ Llei 10/1991, del 10 de maig de modificació de la [Llei 20/1985](#), de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
- ✓ Llei 8/1998, de 10 de juliol de segona modificació de la [Llei 20/1985, del 25 de juliol](#), de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
- ✓ Llei 1/2002, de l'11 de març de tercera modificació de la [Llei 20/1985, de 25 de juliol](#), de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
- ✓ Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública, de promoció de l'activitat econòmica
- ✓ Llei 9/2011, de 29 de desembre (Llei Òmnibus)

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Normativa vigent

Llei 15/1984, de 20 de març, del joc.

Ha estat modificada al llarg dels anys, l'última al 2017

Objecte:

Regular, per a l'àmbit territorial de Catalunya, totes les **activitats relatives a casinos, a jocs i a apostes**.

La normativa del joc està molt seccionada, aquesta llei no recull tots els àmbits del joc i es complementa amb altres normatives existents:

- 2 lleis
- 14 decrets
- 9 ordres
- 3 instruccions

Àmbits

- ✓ Disposicions bàsiques
- ✓ Màquines recreatives
- ✓ Entitats d'inspecció i laboratoris
- ✓ Bingos
- ✓ Casinos de joc
- ✓ Rifets, tòmboles i combinacions aleatòries
- ✓ Apostes
- ✓ Apostes hípiques
- ✓ Salons de joc
- ✓ Prohibició d'accés a establiments de joc

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Normatives extraordinàries situació COVID-19:

RESOLUCIÓ SLT/1905/2020, de 28 de juliol, per la qual s'adopten mesures especials en matèria de salut pública relacionades amb el **consum de begudes alcohòliques per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19**

Consum d'alcohol a la via pública. Prohibició del "botellot"

Real Decreto-ley 11/2020, de 31 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes complementarias en el ámbito social y económico para hacer frente al COVID-19.

Limitacions a les comunicacions comercials de les operadores de joc (àmbit estatal)

Real Decreto 958/2020, de 3 de noviembre, de comunicaciones comerciales de las actividades de juego.

Regula la publicitat del sector de les apostes en línia i jocs d'atzar (àmbit estatal)

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Objectius

✓ Ampliar el ventall de substàncies i comportaments susceptibles de generar addiccions objecte de la llei

- **Substàncies:** alcohol, tabac, derivats del cànnabis i opiàcis, psicoestimulants, al·lucinògens, medicaments psicotròpics, amfetamínics, Noves Substàncies Psicoactives.
- **Addiccions Comportamentals:** inclusió de l'addicció al joc, l'ús de tecnologies i Internet.

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Objectius

✓ Ampliar el ventall de substàncies i comportaments susceptibles de generar addiccions objecte de la llei

✓ Millorar la protecció de la població davant el consum de tabac, alcohol, altres drogues i dels usos no saludables de les TIC, els jocs i les apostes

✓ Evitar o retardar el màxim possible que els col·lectius més vulnerables de la població s'iniciïn en el consum de d'alcohol i altres drogues, així com en comportaments susceptibles de generar addicció

- Reduir accessibilitat i oferta de productes
- Actualitzar la llei a la constant diversificació del mercat
- Fer front a actuacions que inciten a dur a terme comportaments de risc en la població
- Reduir els riscos a tercers

Nova Llei sobre drogues i addiccions comportamentals

Alcohol

Graduació

Etiquetatge

Publicitat

Sancions

Promoció

Venda

Venda/consum

Recomanacions

Drogues

Sancions

Venda/consum

Tractament

Punts *testing*

Reducció danys

Addiccions comportamentals

Publicitat

Màquines “B”

Prevenió

Videojocs

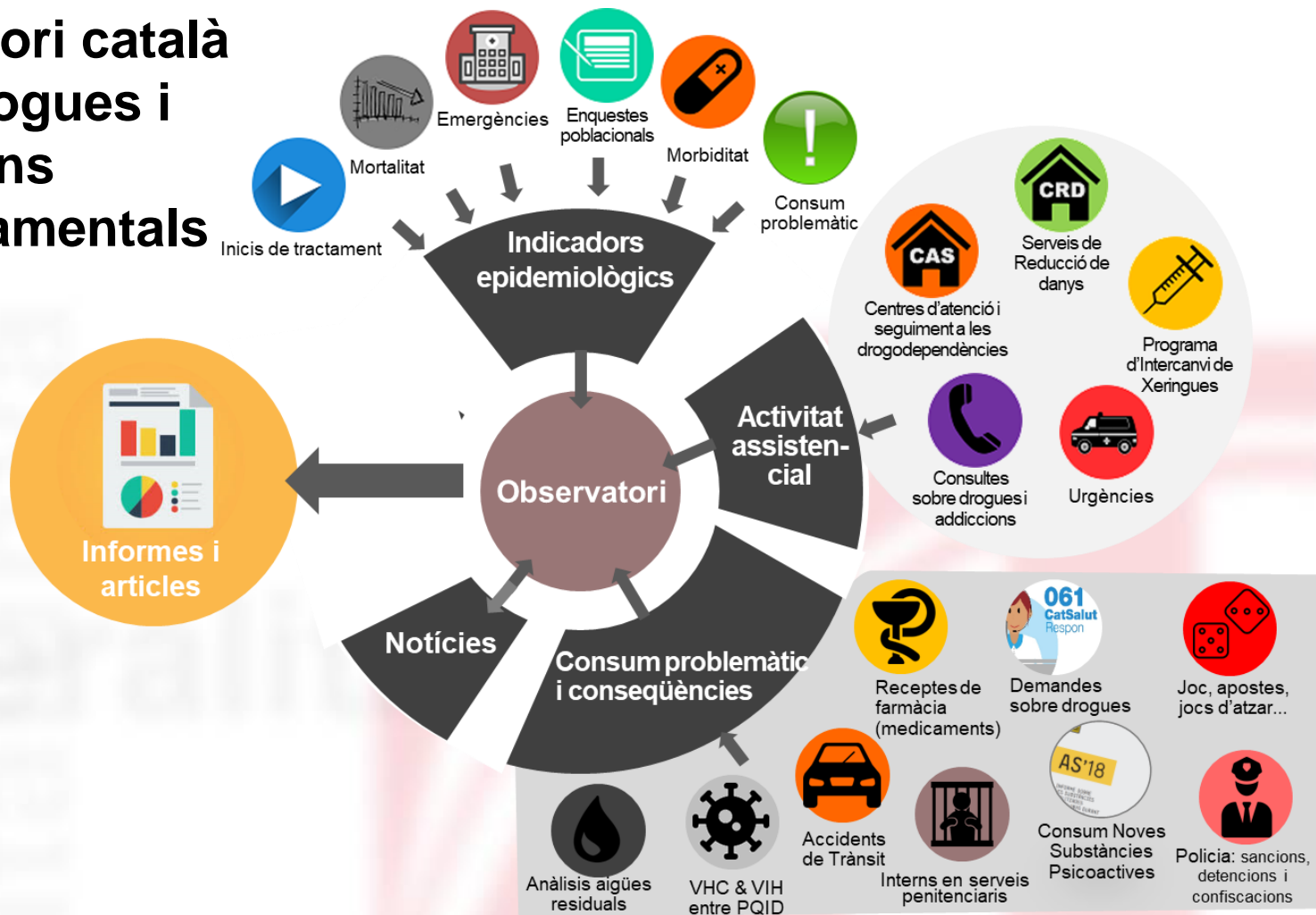
Recomanacions

Observatori català sobre Drogues i Addiccions comportamentals

Monitorització i investigació

Observatori català sobre Drogues i Addiccions comportamentals

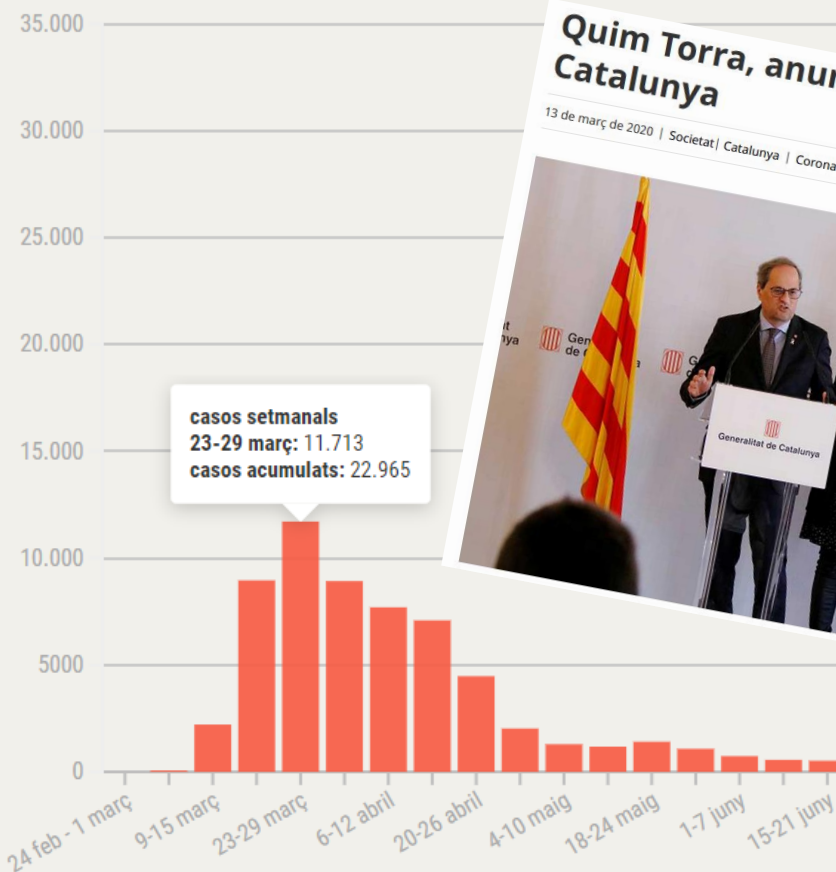

I arriba la COVID-19

... I el confinament

Variació setmanal de casos per coronavirus a Catalunya

casos setmanals
23-29 març: 11.713
casos acumulats: 22.965

Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado

Castellano | Buscar | MI BOE | Menú

Esta Vd. en Inicio | BOE | Calendario | 14/03/2020 | Documento BOE-A-2020-3692

Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19.

Ver texto consolidado

Publicado en: <BOE> núm. 67, de 14 de marzo de 2020, páginas 25390 a 25400 (11 págs.)
Sección: I. Disposiciones generales
Departamento: Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática
Referencia: BOE-A-2020-3692
Permalink ELI: <https://www.boe.es/eli/es/rd/2020/03/14/463>

Otros formatos: PDF EPUB XML

Texto | Análisis

TEXTO ORIGINAL

La Organización Mundial de la Salud elevó el pasado 11 de marzo de 2020 la situación de emergencia de salud pública ocasionada por el COVID-19 a pandemia internacional. La rapidez en la evolución de los hechos, a escala nacional e internacional, requiere la adopción de medidas inmediatas y eficaces para hacer frente a esta coyuntura. Las circunstancias extraordinarias que concurren constituyen, sin duda, una crisis sanitaria sin precedentes y de enorme magnitud tanto por el muy elevado número de ciudadanos afectados como por el extraordinario riesgo para sus derechos.

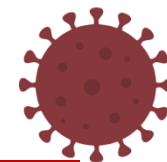
El artículo cuarto, apartado b), de la Ley Orgánica 4/1981, de 1 de junio, de los estados de alarma, excepción y sitio, habilita al Gobierno para, en el ejercicio de las facultades que le atribuye el artículo 116.2 de la Constitución, declarar el estado de alarma, en todo o parte del territorio nacional, cuando se produzcan crisis sanitarias que supongan alteraciones graves de la normalidad.

En este marco, las medidas previstas en la presente norma se encuadran en la acción decidida del Gobierno para proteger la salud y seguridad de los ciudadanos, contener la progresión de la enfermedad y reforzar el sistema de salud pública. Las medidas temporales de carácter extraordinario que ya se han adoptado por todos los niveles de gobierno deben ahora intensificarse sin demora para prevenir y contener el virus y mitigar el impacto sanitario, social y económico.

Para hacer frente a esta situación, grave y excepcional, es indispensable proceder a la declaración del estado de alarma.

font: Departament de Salut ·

Consum de substàncies i comportaments addictius

- Es dispara la venda d'alcohol als supermercats durant les primeres setmanes de confinament

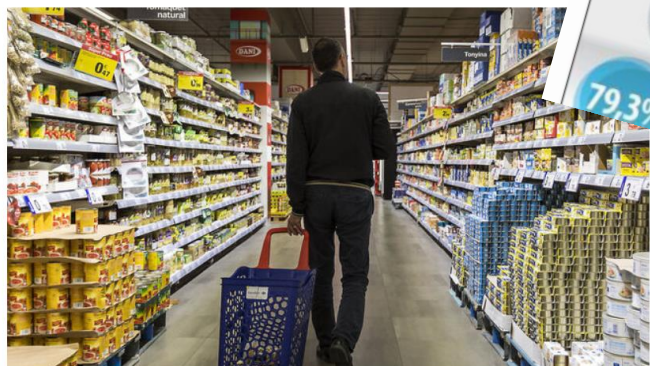
Creix el consum de cervesa i baixa el d'oli i paper higiènic

El cistell de la compra es modera un cop passats els primers dies de confinament, segons un estudi

1 min. BARCELONA, 23/03/2020 14:02

ARA

4 Comparteix

Alcohol, esnacs i farina guanyen pes en la compra

Actualitzada 15/04/2020 a les 11:50

Variació de les compres del 30 març al 5 abril
(% variació anual)

Principals increments

79,3%

70,1%

70%

62,6%

35%

21,2%

6%

70%

70%

62,6%

70%

70%

CORONAVIRUS

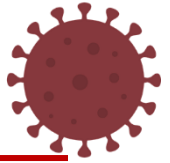
Coronavirus | L'Espanya confinada s'aboca definitivament a l'alcohol

Marta Lasalas
Barcelona, Dimarts, 14 d'abril de 2020. 18:52

L'augment en les compres de **cervesa** durant aquestes quatre darreres setmanes ha estat gradual. Va créixer un 23,3% la primera setmana, un 35% la segona, 41,9 la tercera i un **70,1%**, la quarta. També les **begudes espirituoses**, és a dir, els destil·lats, van créixer un 21,2% la primera setmana en un creixement imparable fins arribar al **70%**, la quarta. Però en el cas del **vi**, el creixement ha passat de ser un modest 6% la primera setmana a créixer un **62,6%** la quarta.

- Hi ha estudis internacionals que demostren que durant el confinament va incrementar la publicitat d'alcohol a TV

Consum de substàncies i comportaments addictius

> NACIONAL

SUCCESSOS

El preu de la droga es triplica per la pandèmia del virus

Els mossos d'esquadra i la policia han començat a col·laborar per evitar l'entrada d'estupefaents

EL PAÍS

La marihuana y el hachís han llegado a triplicar su precio ante las dificultades para la distribución y el menudeo

La droga esquiva el confinament però perd puresa

Es recorre a l'entrega a domicili per distribuir-la i alguns toxicòmans roben per pagar dosis més cares

5 min. BARCELONA 30/04/2020 21:39

EL NARCOTRÀFIC, EN SUSPENS

El coronavirus atura el narcotràfic: magatzems plens de marihuana però buits de cocaïna i heroïna

Un informe internacional i el subcap de la Divisió d'Investigació Criminal remarquen l'impacte del confinament en el mercat negre d'estupefaents

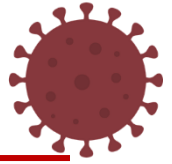
Els Mossos intercepten cinc enviaments a domicilis de petites quantitats d'estupefaents a través de missatgers de Glovo

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat de Catalunya

Salut Agència de Salut Pública de Catalunya

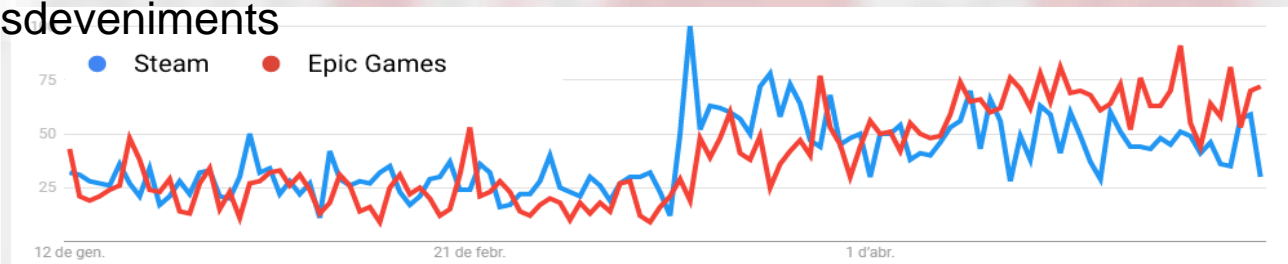

Augment de l'ús de videojocs

- Estudis preliminars indiquen que **l'ús dels videojocs ha augmentat.** ¹
- Augmenta un **271%** el tràfic de dades a internet relacionades amb el videojoc entre el 13 i 15 de març.
- **S'esgoten** consoles a nivell mundial.
- Es fan **fortes campanyes de màrqueting per a captar nous jugadors:** jocs gratuïts o amb descomptes, esdeveniments especials...

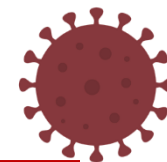

Según los datos de Telefónica, entre el 13 y el 15 de marzo **el tráfico de gaming** aumentó un 271 por ciento con respecto a la semana anterior. Hay que recordar que, por ejemplo, los colegios de la Comunidad de Madrid cerraron el miércoles 13 y coincidió con el espectacular incremento.

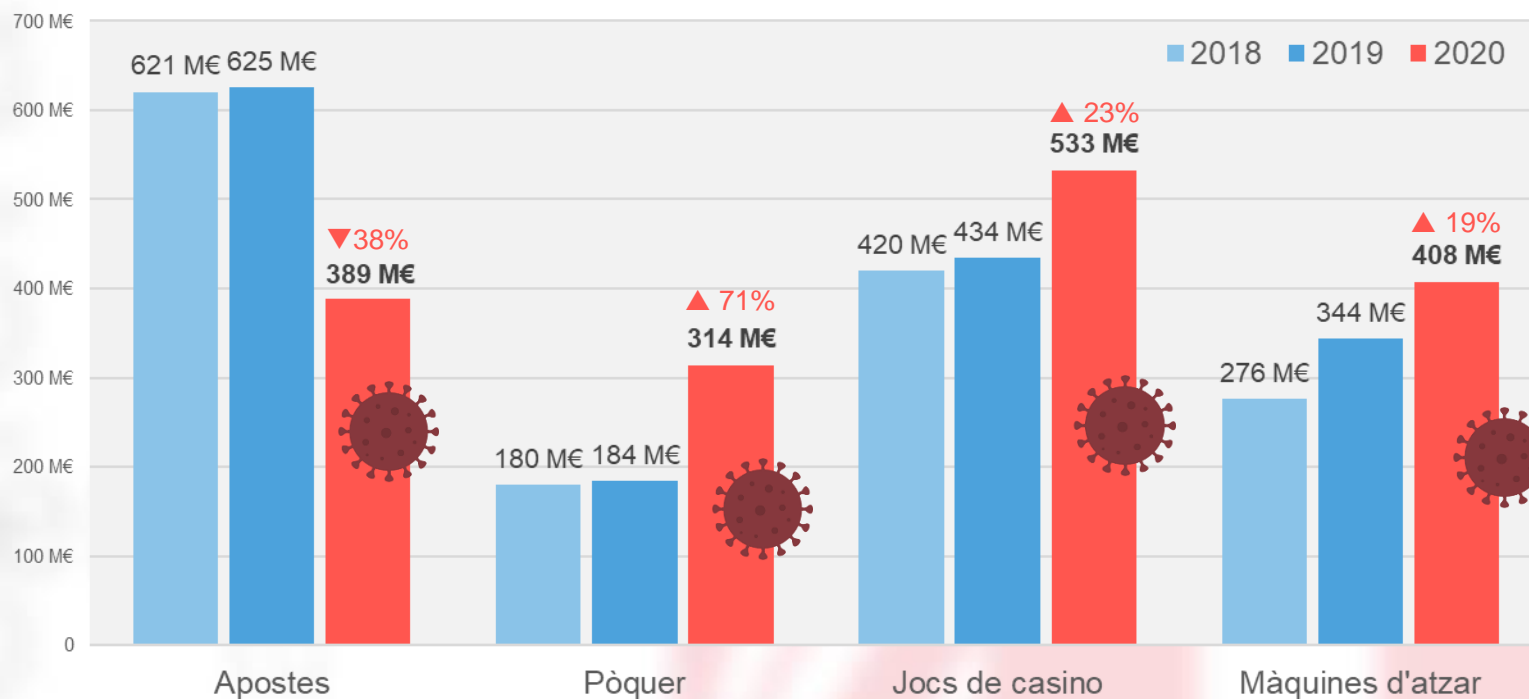

Font: Google Trends, 2020

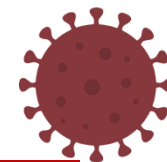
Quantitat jugada per modalitat de joc online

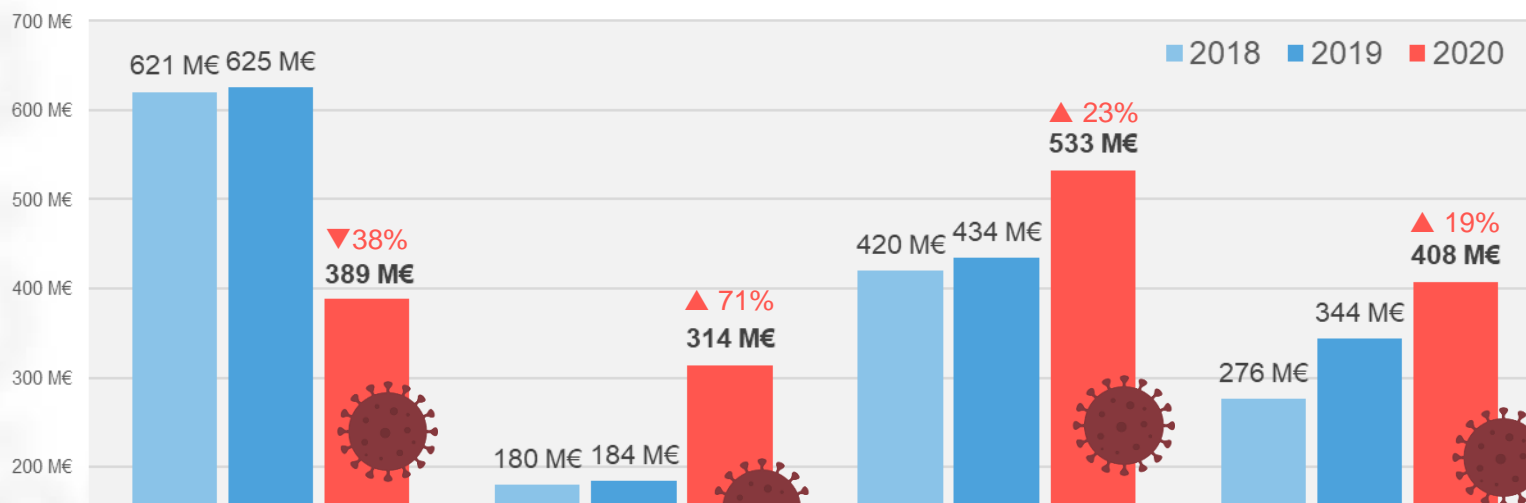
Espanya, comparativa Març 2018-19-20 (Milions d'euros)

Quantitat jugada per modalitat de joc online

Espanya, comparativa Març 2018-19-20 (Milions d'euros)

Real Decreto-ley 11/2020, de 31 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes complementarias en el ámbito social y económico para hacer frente al COVID-19.

Limitacions a les comunicacions comercials de les operadores de joc (àmbit estatal)

Qüestionari de salut en temps de confinament

- **Període:** 21 Abril a 20 de Maig 2020
- **Idiomes:** Català / Castellà
- **Objectiu:** Estudiar l'impacte del confinament, i ajudar a la presa de decisions sobre mesures per a mitigar els efectes negatius.
- **Components:**
 - ✓ Salut mental
 - ✓ Benestar emocional
 - ✓ Preocupacions
 - ✓ Hàbits i estils de vida
 - ✓ Conductes d'afrontament
 - ✓ Suport Social

- **Participació: 37.810**
(15+ anys amb residència a Catalunya)
- **Dones (74%)**
- **Estudis universitaris (57,3%)**
- **Ocupació laboral activa (60,9%)**

Els resultats s'han ponderat amb les dades poblacionals de Catalunya (IDESCAT) per reduir el biaix i poder comparar amb dades anteriors (ESCA; ENSE; EDADES).

Salut Mental i Benestar Emocional

Es tripliquen els símptomes de **depressió** i **ansietat**, i es multiplica per 4 el **malestar emocional**

	ABANS del confinament	DURANT del confinament ^a	
Depressió	7,6% ^c	22,8%	↑x3
Ansietat	6,7% ^b	26,9%	↑x3
Malestar emocional	26,2% ^c	74,8%	↑x4

^a Ponderat per sexe, edat i nivell d'educació
^b Mesurat amb GAD-7, es compara aquí amb dades d'ansietat crònica per Catalunya de l'ENSE (2017)
^c ESCA 2018

Augmenta l'ús de tranquil·litzants, sedants i somnífers.

	ABANS del confinament	DURANT del confinament ^a	
Consum d'hipnosedants prescrits	5,9% ^d	17,7%	↑x3
Consum d'hipnosedants no prescrits	0,6% ^d	6,5%	↑x10

^b Mesurat amb GAD-7, es compara aquí amb dades d'ansietat crònica per Catalunya de l'ENSE (2017).
^d EDADES 2017, només dades de Catalunya. Pel consum de risc d'alcohol, hipnosedants i cànnabis, l'estimació de la prevalença està basada en el percentatge de població que refereix consum en els darrers 30 dies. Les dades d'hipnosedants prescrits abans del confinament també inclouen els no prescrits.

Efectes en la salut mental per grups de població

Els joves-adults i els estudiants, les dones, les persones amb menys estudis i aturades són els grups més afectats, amb gairebé el doble de risc de patir depressió, ansietat o malestar emocional

	Depressió	Ansietat	Malestar emocional
Sexe			
Dona	26,6%	30,3%	80,9%
Home	15,9%	18,7%	69,5%
Edat			
15-44	32,3%	35,3%	86,1%
45-64	20,6%	23,8%	75,6%
65+	10,9%	15,3%	62,4%
Situació laboral			
Professional de la salut	24,9%	31,3%	81%
Professional de primera línia	20,6%	26,5%	75,2%
Altres persones en actiu	20,9%	24,7%	80,1%
Baixa laboral	42,1%	38,6%	83,5%
Aturades o amb EERTO	33,7%	35,4%	81,7%
Estudiants	54,7%	44,8%	91,5%
Altres	28,1%	30,6%	78,6%
Jubilades	11,6%	15%	63,8%
Nivell d'estudis			
Primaris	27,7%	35,1%	70,6%
Secundaris	28%	31,4%	77,7%
Universitaris	20,8%	24,1%	78,3%
Postgrau universitari	21,2%	23,9%	80,2%

Efectes en la salut mental per grups de població

Els i les **professionals de la salut** presenten nivells d'ansietat elevats

Les **persones jubilades**, tot i patir nivells elevats de depressió, ansietat i malestar emocional, són el grup amb les prevalències més baixes

	Depressió	Ansietat	Malestar emocional
Sexe			
Dona	26,6%	30,3%	80,9%
Home	15,9%	18,7%	69,5%
Edat			
15-44	32,3%	35,3%	86,1%
45-64	20,6%	23,8%	75,6%
65+	10,9%	15,3%	62,4%
Situació laboral			
Professional de la salut	24,9%	31,3%	81%
Professional de primera línia	20,6%	26,5%	75,2%
Altres persones en actiu	20,9%	24,7%	80,1%
Baixa laboral	42,1%	38,6%	83,5%
Aturades o amb EERTO	33,7%	35,4%	81,7%
Estudiants	54,7%	44,8%	91,5%
Altres	28,1%	30,6%	78,6%
Jubilades	11,6%	15%	63,8%
Nivell d'estudis			
Primaris	27,7%	35,1%	70,6%
Secundaris	28%	31,4%	77,7%
Universitaris	20,8%	24,1%	78,3%
Postgrau universitari	21,2%	23,9%	80,2%

Consum de substàncies i comportaments addictius

Es redueix de forma significativa el percentatge de població que consumeix **cànnabis**, mentre que el de consum de tabac i alcohol es manté gairebé igual

	ABANS del confinament	DURANT del confinament ^a
Consum de risc d'alcohol	8,6% ^d	9,1%
Consum de tabac	25,6% ^c	23%
Consum de cànnabis	11,9% ^d	3,7% ↓x4

^c ESCA 2018
^d EDADES 2017, només dades de Catalunya. Pel consum de risc d'alcohol, hipnosedants i cànnabis, l'estimació de la prevalença està basada en el percentatge de població que refereix consum en els darrers 30 dies. Les dades d'hipnosedants prescrits abans del confinament també inclouen els no prescrits.

Tot i el lleuger descens de persones que fumen, el **40% de les persones que ja fumaven** abans del confinament, **declaren haver fumat més**.

Un **14,2% de les persones que ja bevien alcohol** abans del confinament manifesten haver **augmentat el seu consum** durant aquest període

Només un 1% de la població que consumia **cànnabis** abans del confinament diu haver-ne augmentat el seu consum.

Preocupacions i factors de risc

La **incertesa** sobre la represa de la normalitat (com i quan) i els **problemes de convivència** a casa són algunes de les preocupacions que gairebé **doblen el risc de patir problemes de salut mental**.

1. Preocupacions que representen factors de risc perquè **doblen el risc de patir una DEPRESSIÓ**:

- en tots els grups, la preocupació pel fet de **patir malalties cròniques** que suposen un alt risc de **contraure la Covid-19**
- en homes i dones entre 44 i 65 anys, creure que el seu **futur laboral empitjorarà amb la crisi** de la pandèmia
- en persones + 65 anys, el fet de **no poder sortir ni visitar a les persones importants**

Preocupacions i factors de risc

La **incertesa** sobre la represa de la normalitat (com i quan) i els **problemes de convivència** a casa són algunes de les preocupacions que gairebé **doblen el risc de patir problemes de salut mental**.

2. Factors que augmenten més d'un 60% la probabilitat de patir **ANSIETAT**:

- en homes i dones, la preocupació pels fills (neguitosos, avorrits, tensions i problemes conductuals)
- en homes + 45 anys, creure que el seu futur laboral empitjorarà
- en dones entre 45 i 64 anys, tenir persones en situació de dependència a casa i haver d'ocupar-s'hi quasi tot el temps.
- en persones + 45 anys, el contagi de la Covid-19 (d'un mateix o la família)
- en persones + 65 anys, la preocupació per la Covid-19 (més de 2 hores/dia consultant notícies), i estar sols i no poder cuidar-se.

Sedentarisme i nivell d'activitat física

El confinament comporta un increment de la **inactivitat física** i del **sedentarisme**.

Durant el confinament, el **50,2% de la població** ha estat **assegada més de 6 hores al dia**: increment important del sedentarisme si es compara amb el 35,3% d'abans del confinament.

La **mitjana d'hores assegut ha augmentat en 2 hores**, passant de 5 hores de mitjana segons l'ESCA 2018, a **7,1h durant el confinament**.

L'activitat física també ha disminuït:

	ABANS del confinament	DURANT el CONFINAMENT ^a
	%	%
Activitat física		
Baixa ^b	17,9%	34,9%
Moderada	55,7%	45,7%
Alta ^c	26,5%	19,4%

^b Inclou caminar

^c Activitat física alta equival a no poder parlar mentre es realitza

Hàbits saludables

En general, **empitjorament** en la majoria de conductes i hàbits saludables

Augmenta de l'ús de pantalles. En el cas de l'ús de jocs en línia amb diners, només un 1% declara haver incrementat el seu ús.

Disminueix l'activitat física i empitjora la qualitat del son

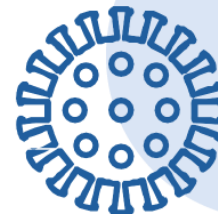
Alimentació: augment de la quantitat de menjar i del nombre d'àpats, però, en sentit positiu, augmenta el consum de fruita i verdura, i de llegums.

Ha disminuït la seva activitat física	54%
Ha augmentat el seu pes	37,1%
Ha augmentat el temps que passa davant la pantalla no per treball (TV, mòbil)	65,9%
Ha empitjorat la qualitat del seu son	41,2%
Ha augmentat el consum de fruita i verdura	19,9%
Ha augmentat el consum de llegums	14,7%
Ha augmentat la quantitat de menjar	30,5%
Ha augmentat el nombre d'àpats	16,2%
Els que en jugaven, han incrementat el joc amb diners online	1%

Estratègies d'afrontament i factors de protecció

Seguir una rutina, dedicar temps a un mateix i tenir un bon suport social estan entre els **factores protectors** que **redueixen a la meitat** el risc de depressió, ansietat o malestar emocional

Decàleg per mantenir una bona salut en temps de COVID-19

Seguir les següents recomanacions redueix a la meitat el risc que empitjori la salut:

1. Seguir una rutina diària.
2. Dedicar un mínim de temps a un/a mateix/a cada dia.
3. Limitar les vegades que es consulten notícies relacionades amb la COVID-19 i fer-ho només de fonts fiables.
4. Enfortir la xarxa social: connectar-se, recolzar-se i compartir amb amics, família i/o grups dels quals es forma part (videotrucades, trucades, missatges, etc). Col·laborar en activitats d'ajuda als altres.

5. Parlar amb algú sobre les pors i incerteses lligades a la situació.
6. Realitzar activitats relaxants o hobbies (com escoltar música o llegir)
7. Fer activitats en família o amb qui es viu, i cuidar la convivència i les relacions a casa. Demanar ajuda si hi ha conflictes o problemes greus i en cas de no sentir-se segur/a.

8. Mantenir-se actiu/va: disminuir el temps que s'està assegut (fer pauses actives) i cada dia fer activitat física o exercici, com caminar.
9. Cuidar l'alimentació: potenciar fruites i verdures fresques i de temporada, i llegums.

10. Si es tenen problemes de salut crònics, malalties mentals preexistents, o sensació d'ansietat o depressió, mantenir contacte amb els professionals sanitaris (Activar @la meua salut).

Recomanacions per a Professionals

Suport per a la **PREVENCIÓ DE CONTAGIS** de professionals i usuaris.

Recomanacions específiques per a CAS i CRD para reduir el risc de contagi.

Coronavirus SARS-CoV-2
Informació per a professionals

Recomanacions per reduir el risc de contagi de la COVID-19 per als centres d'atenció i seguiment de les drogodependències (CAS)

Seguiu les indicacions per a professionals publicades i actualitzades permanentment al **Canal Salut**.

Recomanacions generals

- Cada professional en arribar al lloc de treball, ha de rentar-se les mans, tal fer-ho regularment durant l'estada al centre.
- Mantingueu les mesures de distància social: no us doneu la mà, no us feu abraçades i mantingueu la distància física sempre que pugueu.
- **Reforceu la neteja dels centres** segons les indicacions dels protocols més sovint en els objectes o les superfícies més utilitzades (panys de lavabos...).
- Ventileu amb freqüència els espais dels centres.
- **Col·loqueu cartells** a l'entrada del centre, a les sales d'espera, a les sales d'atenció i a les sales d'informació, amb mesures preventives elaborades pel Departament de Salut. Cal que prioritzeu aquest cartells per davant d'altres missatges que hi ha al CAS a continuació trobareu l'enllaç directe a cartells que us poden ser útils. La informació actualitzada, però, és al Canal Salut.

Recomanacions generals

- **Reforceu la neteja dels centres** segons les indicacions dels protocols vigents.
- Ventileu amb freqüència els espais del CAS.
- **Col·loqueu cartells** a l'entrada del centre, les sales d'espera, la recepció, etc., sobre les mesures preventives elaborades pel Departament de Salut. Cal que prioritzeu aquest cartells per davant d'altres missatges que hi ha al CAS a continuació trobareu l'enllaç directe a cartells que us poden ser útils. La informació actualitzada, però, és al Canal Salut.

Propostes:

Puc estar afectat pel coronavirus SARS-CoV-2? (s'adjunta)	Com puc prevenir el contagi? (s'adjunta)
---	--

Recomanacions generals

- **Es recomana** que els professionals aconsellin els pacients que, **en cas de sospita d'infecció per coronavirus**, evitin desplaçar-se al centre i que han de trucar al 061 Salut Respon.
- **Habilleu una única via d'accés** al centre per controlar entrades i sortides.
- **Cal que tingueu un control de registre dels pacients** amb la finalitat d'actuar més de pressa per fer l'estudi de contactes en casos de contagi (amb la informació bàsica següent: persona, telèfon i dia de la visita).
- **Assegureu-vos** que a tots els lavabos hi hagi **sabó, mocadors o tovalloles de paper**.
- **Mantingueu una distància d'entre 1 i 2 metres** entre les persones (**disponibles al Canal Salut**):
 - Per prevenir el virus, cal que agapeu les màsques personals de protecció davant de qualitat ventils aspiratius.
 - Renteu-vos les mans freqüentment amb sabó i aigua (amb tovalloles de paper o tovalloles de paper amb tovalloles de paper).
 - Eviteu el contacte proper (abraçaes, besades, contactes físics, etc.) amb persones que presentin símptomes respiratoris (gripes, tos, estornuts o expectoracions, etc.) i no hi compareu les pertorbacions personals.
 - Eviteu tocar la boca i el nas sense moure-los (gots, tovalloles, mocadors, etc.) i eviteu tocar els objectes sense netejar-los després.
 - Si us heu tocat la boca i el nas sense moure-los (gots, tovalloles, mocadors, etc.) i eviteu tocar els objectes sense netejar-los després.
 - Si us heu tocat la boca i el nas sense moure-los (gots, tovalloles, mocadors, etc.) i eviteu tocar els objectes sense netejar-los després.

Generalitat de Catalunya

Recomanacions per a Professionals

Suport per a la **PREVENCIÓ DE CONTAGIS** de professionals i usuaris.

➔ **Recomanacions específiques per a CAS i CRD** para reduir el risc de contagi.

➔ **Materials gràfics (cartelleria)** per a CAS i CRD amb missatges adreçats a usuaris.

Coronavirus SARS-CoV-2

En aquests dies tan complicats:

ET RECOMANEM

SIGUES PREVISOR/A ➔ **AGAFA MÉS KITS**

El virus es transmet PER LA RESPIRACIÓ ➔ **NO COMPARTIS TAMPOC:** cigarrillos, porros, llaunes, rulos, pipes

El virus es transmet PER SUPERFÍCIES I OBJECTES CONTAMINATS ➔ **Abans de consumir NETEJA A FONDOR:**

- les mans
- la superfície

Coronavirus SARS-CoV-2

En estos días tan complicados:

TE RECOMENDAMOS

SE PREVISOR/A ➔ **COGE MÁS KITS**

El virus se transmite POR LA RESPIRACIÓN ➔ **NO COMPARTAS TAMPOCO:** cigarrillos, porros, latas de bebida, rulos, pipas ...

El virus se transmite POR SUPERFICIES Y OBJETOS CONTAMINADOS ➔ **Antes de consumir LIMPIA CON AGUA Y JABÓN:**

- las manos
- la superficie

Intenta ser MÁS CONSCIENTE ➔ **CUIDADO CON LA SOBREDOSIS:**

- Consume en varias veces
- No consumas solo/a pero respeta la distancia de 2 metros

Si alguna vez te lo has planteado:

- REDUCE TU CONSUMO
- PIDE TRATAMIENTO EN EL CAS

Informació per als Centres de reducció de danys de la xarxa d'atenció a les drogedependències.

Coronavirus, com el puc prevenir?

Rentant-te les mans abans i després del consum amb aigua i sabó, almenys durant 20 segons.
Rentat les mans sovint.

Tapant-te la boca i el nas amb mocadors d'un sol ús i rentant-te les mans de seguida.

Tapant-te la boca i el nas amb la cara interna del còdex en tossir o esternudar i rentant-te les mans de seguida.

No comparteixis cap estri de consum: cigarretes, porros, rulos, pipes, begudes, xeringues, cassioletes, filtres, aigua bidestil·lada, tovallolletes d'alcohol.

- / Desinfecta les superfícies on prepararis la substància (si no estàs en una sala de consum pots utilitzar tovallolletes impregnades d'alcohol per netejar-les)
- / Netaja també l'embolcall on es troba la droga amb tovallolletes d'alcohol.
- / Evita el contacte proper amb persones que estàn malaltes.
- / Evita tocar-te els ulls, el nas i la boca amb les mans.
- / Respectar la distància de seguretat de dos metres.

Per a més informació, consulteu canalsalut.gencat.cat/coronavirus o truqueu al **061** /Salut Respon

Generalitat de Catalunya /Salut

Recomanacions per a Professionals

Suport per a la **PREVENCIÓ DE CONTAGIS** de professionals i usuaris.

➔ **Recomanacions específiques per a CAS i CRD para reduir el risc de contagi.**

➔ **Materials gràfics (cartelleria) per a CAS i CRD amb missatges adreçats a usuaris.**

➔ **Recomanacions per a CAS i CRD, per a les persones usuàries**

Coronavirus SARS-CoV-2
Informació per a professionals
2 d'abril de 2020

Consideracions complementàries quant a la protecció davant de la infecció per la COVID-19 per a persones usuàries de drogues¹

Des de la Sub-direcció General de Drogodependències s'han recollit i adaptat una sèrie de recomanacions complementàries adreçades a persones que usen drogues durant la crisi de la COVID-19.

Més enllà de transmetre a tota la població d'atendre les recomanacions de protecció general emeses des del Departament de Salut, el missatge preventiu i estar alerta davant l'aparició de símptomes (febre, cansament, mal de cap, etc.) és important que les persones usuàries que:

- es troben en situació d'alt risc perquè no es poden protegir en cas de necessitat, CAS és l'únic servei de protecció que ofereix.
- tenen afeccions respiratòries, obstrucció crònica (asma, COPD, etc.), diabeteu, VIH, hepatitis, etc.
- tenen el sistema immunitari debilitat (diabeteu, VIH, heparitis, etc.)

En aquest sentit, igualment davant de la possible irracionalitat de les persones usuàries:

- Les persones usuàries de drogues han de tenir una evolució clínica i psicològica que permeti la seva capacitat de seguir les recomanacions.
- Les persones usuàries de drogues han de tenir un suport psicològic i social adequat.
- Les persones usuàries de drogues han de tenir un suport farmacològic i mèdic adequat.

La COVID-19 és una infecció vírica que es transmet principalment per contacte estret amb una persona infectada. Les persones usuàries de drogues podrien estar més exposades a la infecció a causa de les seves condicions de vida i d'ús de drogues.

PER EVITAR ELS CONTAGIS

- Cal respectar la distància de seguretat de dos metres.
- No compartir cap estri de consum, tampoc els de fumar i esnifar. Neteja també l'embolcall on es troba la droga amb tovalloletes d'alcohol.
- Cal tapar-se la boca i el nas amb mocador d'un sol colze en el moment de tossir o esternudar i rentar-se les mans amb aigua i sabó.

VIA DE CONSUM

SI ES FA PER VIA ESNIFADA

La COVID-19 es transmet en contacte amb les vies respiratòries, per tant, de molt important anar amb cura quan es consumeixen drogues per via esnifada:

- ✓ Fer servir el propi rufo, evitar fer servir bitllets.
- ✓ Picar el màxim possible la substància amb aigua.
- ✓ Després d'esnifar, cal fer rentats nasals.

RELACIONS SEXUALS

Minimitzar el contacte físic. En les relacions sexuals, evitar els contactes físics. Si l'altra persona té símptomes compatibles amb la infecció, evitar les relacions sexuals fins que s'hagi descartat la infecció o s'hagi curat.

PER A MÉS INFORMACIÓ, CONSULTEU CANALSALUT

Coronavirus SARS-CoV-2: Recomanacions per a persones usuàries dels Centres de reducció de danys de la xarxa d'atenció a les drogodependències
2 d'abril de 2020

PER EVITAR ELS CONTAGIS

- Cal respectar la distància de seguretat de dos metres.
- No compartir cap estri de consum, tampoc els de fumar i esnifar. Neteja també l'embolcall on es troba la droga amb tovalloletes d'alcohol.
- Cal rentar-se les mans amb aigua i sabó, cada vegada abans i després de manipular, preparar i consumir drogues. Netejar també les superfícies abans de consumir.
- Cal tapar-se la boca i el nas amb mocador d'un sol ús o amb la cara interna del colze en el moment de tossir o esternudar i rentar-se les mans de seguida.

VIA DE CONSUM

SI ES FA PER VIA INJECTADA

No comè consumir sola. Si es fa, trucar a algú que estigui a prop i que es mantingui al telèfon mentre es fa la injecció perquè pugui actuar o avisar al 061 si res passa.

- ✓ Preparar la pròpia dosi. No compartir tampoc la dosi.
- ✓ En comprar la droga, cal extreure les mesures d'higiene; netejar els paquets o embolcalls amb tovalloletes d'alcohol.
- ✓ Cal netejar-se bé les mans i la superfície on es prepararà la droga abans de consumir.
- ✓ Per a cada consum cal sempre tot el material nou (xeringa, cassoleta, filtre, aigua bidestil·lada, tovalloletes d'alcohol).
- ✓ Evitar espais molt concorreguts.

RELACIONS SEXUALS

Minimitzar el contacte físic. En les relacions sexuals, evitar els pelons i intentar garantir l'ús del condó. Si l'altra persona té símptomes compatibles amb la infecció (tos, febre...) no tenir-hi relacions sexuals fins que s'hagi descartat la infecció o s'hagi curat.

Si es tenen símptomes o es creu que s'està malalt/a, primer trucar al 061 i evitar anar als centres de reducció de danys per no contagiar altres persones. Si malgrat tot s'hi ha d'anar, avisar perquè prenguin les mesures de seguretat corresponents.

Recomanacions per a Professionals

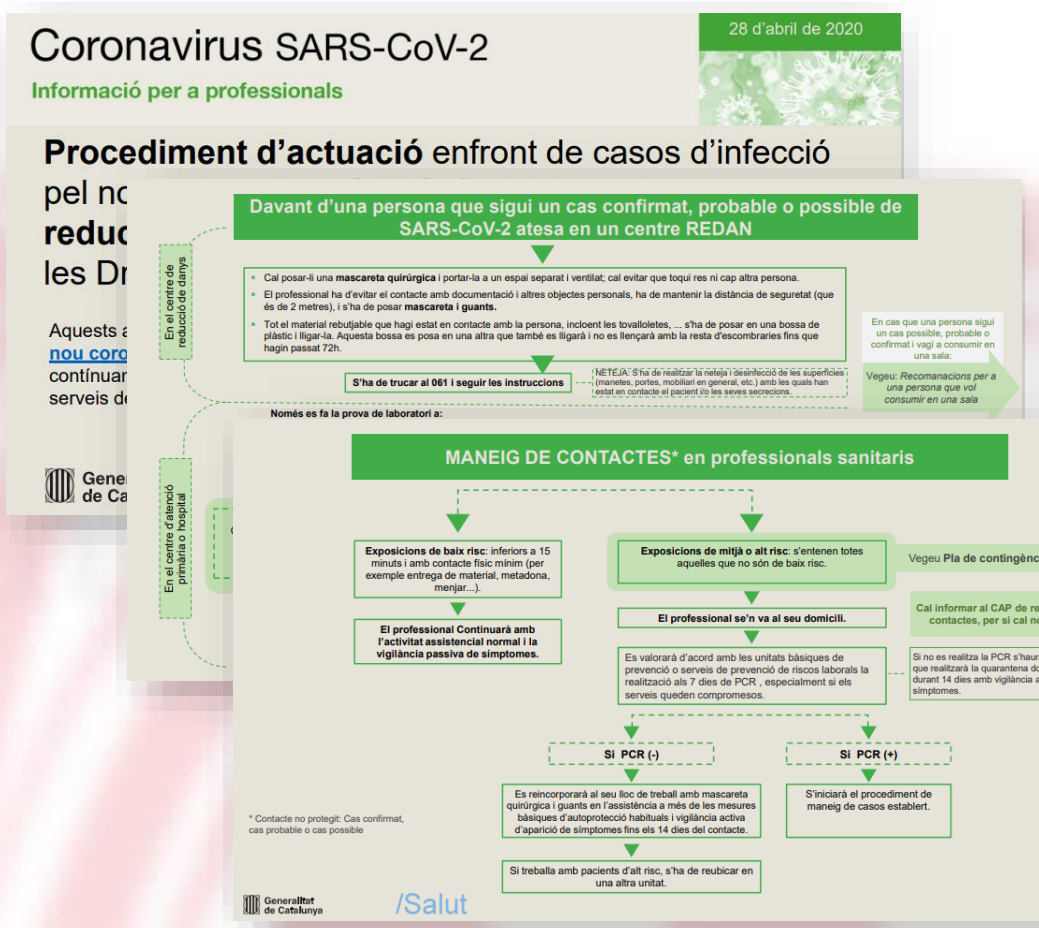
Suport en el **PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ** enfront els casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2

➔ Canalització de l'accés a la informació actualitzada del Departament.

Elaboració d'algoritmes per facilitar els procediments d'actuació dels CRD.

➔ Suport a entitats que gestionen **Comunitats Terapèutiques, Pisos de reinserció i Centres de Dia** per mantenir els serveis.

Suport a entitats i ajuntaments en l'habilitació d'espais per a confinar persones **sense llar** que consumeixen.

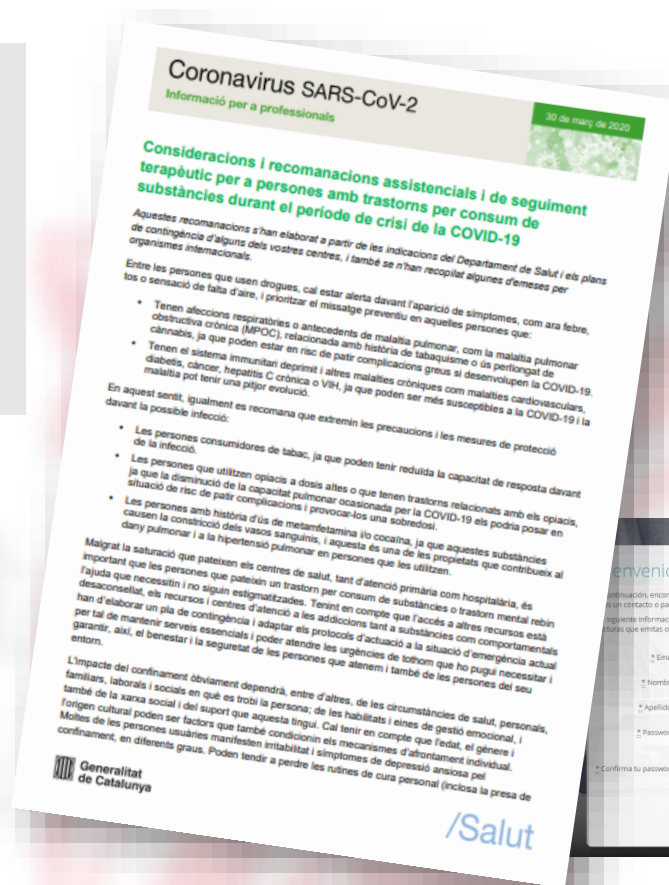
Recomanacions per a Professionals

Suport en pel **MANTENIMENT DELS SERVEIS ASSISTENCIALS BÀSICS I L'ATENCIÓ DE LES URGÈNCIES** els CAS i CRD

Recomanacions i consideracions assistencials i de seguiment terapèutic.

- Recomanacions per a l'ús de les TIC i seguiment telefònic.
- Recursos per a la tele-assistència: Plataforma online

Recomanacions per a Professionals

Suport en l'ACTUACIÓ EN PERÍODE DE DESCONFINAMENT

Guia d'actuació als serveis de salut mental i addiccions en el període de desconfinament

Recomenacions sobre el consum de drogues i la prevenció de la sobredosi en els centres penitenciaris durant el retorn a la "normalitat"

Coronavirus SARS-CoV-2

30 d'abril de 2020

Informació per a professionals

RECOMANACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I PREVENCIÓ DE LA SOBREDOSI EN ELS CENTRES PENITENCIARIS EN EL CONTEXT DE PANDÈMIA DE LA COVID-19

Davant de la situació actual d'estat d'alarma generada per la pandèmia de la COVID-19, s'han hagut d'implementar mesures concretes per a la prevenció de la infecció i el contagi de caràcter general, i d'altres de més específiques per a poblacions concretes, com és el cas de les persones que consumeixen drogues, amb un èmfasi especial en aquelles persones privades de llibertat en un centre penitenciari.

Durant l'època de confinament, aquestes persones han tingut menys accés a les drogues donades les restriccions de visites i sortides del centre. Per tant, cal prestar una atenció especial en el moment en què tinguin més accés a les drogues per prevenir tant les conductes de risc relacionades habitualment amb el consum (risco d'infeccions, com el VIH i l'hepatitis C, risc de patir una sobredosi després d'un període llarg d'abstinència, entre d'altres), com les que s'associen a la COVID-19.

Davant de l'escenari de retorn progressiu a les condicions de normalitat prèvies a la pandèmia, cal intensificar els missatges sobre com incorporar les mesures preventives de la COVID-19 en les pràctiques de consum, així com reforçar l'assessorament en reducció de danys i la prevenció de sobredosi, per tal de reduir-les al màxim i evitar morts relacionades per reacció adversa a substàncies.

Missatges clau de prevenció de les sobredosis

- En cas de dificultat per aconseguir la droga, davant l'aparició del síndrome d'abstinència és possible que les persones intentin pal·liar els símptomes fent ús d'altres substàncies o fàrmacs, com les benzodiazepines o la metadona, sense la seguretat d'una prescripció mèdica i amb el risc conseqüent d'interacció i de sobredosi.
- Cal facilitar l'accés al tractament, així com millorar-ne l'adherència de les persones que ja n'estan fent però que, simultàniament, poden consumir per evitar l'automediació.
- Després d'un període llarg de temps sense consumir, pot disminuir el nivell de tolerància a la substància i augmentar el risc de patir una sobredosi si es tornen a utilitzar les dosis habituals.
- Cal alertar sobre aquests riscos a la mateixa persona i als seus familiars o persones de contacte per a quan la situació torni a la normalitat.
- Si es torna a consumir, cal fer-ho en dosis molt més baixes que les habituals, o bé dividir la dosi en dos consums.
- Si es dubta de la concentració de la substància que s'ha adquirit, és millor començar consumint-ne una dosi de prova (mitja dosi, per exemple) i fer-ho més lentament per tal de conèixer-ne la potència.
- Un dels riscos més grans de morir per sobredosi és no rebre el tractament adequat ràpidament.
- Cal evitar consumir a soles i, en el cas de consumir amb una altra persona, mantenir la distància de 2 metres.

Generalitat de Catalunya

/Salut

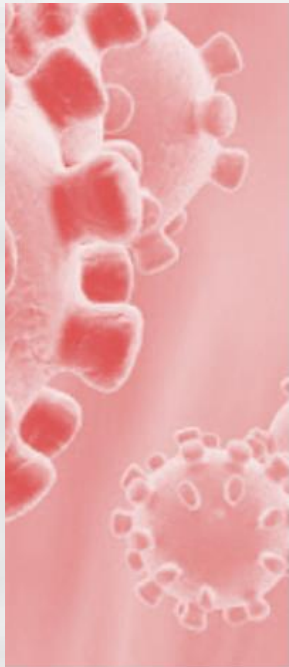
Guia d'actuació als serveis de salut mental i addiccions en el context de la pandèmia pel coronavirus SARS-CoV-2 en el període de desconfinament

Generalitat de Catalunya
juny de 2020

El procediment d'actuació està en revisió permanent en funció de l'evolució i l'informació de la malaltia de què es disposi.

Generalitat de Catalunya

Recomanacions per a Ciutadania

INFORMACIÓ PER A CIUTADANIA:

- Consum d'alcohol i altres drogues durant el confinament **Recomanacions per a les persones adultes** Data de publicació: 6 d'abril
- **Recomanacions per a l'ús de dispositius electrònics durant el confinament.** Data de publicació: 8 d'abril
- **Recomanacions per a dones en situació de violència masclista** Data de publicació: 6 d'abril
- **Recomanacions per a homes amb antecedents de violència masclista durant el confinament.** Data de publicació: 2 d'abril
- **Recomanacions per a persones que tenen un trastorn relacionat amb l'ús d'alcohol.** Data de publicació: 7 d'abril
- **Recomanacions per a persones que conviuen amb algú amb una addicció a substàncies o addicció comportamental.** Data de publicació: 6 d'abril
- **Recomanacions per a un confinament saludable per a persones que tenen una addicció i per a les que les envolten.** Data de publicació: 6 d'abril

www.drogues.gencat.cat

Als portals www.laclara.info i www.elpep.info s'han publicat posts adreçat a joves i adolescents, per prevenir riscos relació amb el consum d'alcohol i l'ús de les TIC, i per gestionar emocionalment el confinament.

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat de Catalunya

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

Comença la 2ª onada de la COVID-19

Variació setmanal de casos per coronavirus a Catalunya

Situació de l'oci nocturn en temps de pandèmia

24 Juliol: TANCAMENT DE L'OCI NOCTURN.

EL PAÍS.cat
La Generalitat tanca l'oci nocturn a tot Catalunya pels rebrotos
El Govern decideix clausurar les discoteques, sales de ball i sales de festes dels casos de contagis, durant almenys 15 dies

3 CATALUNYA RÀDIO NOTÍCIES ESPORTS CULTURA EL TEMPS DIRECTES A
El govern tanca discoteques i sales de ball i festa a tot Catalunya per la Covid
El comitè tècnic del Procicat ha decidit suspendre a tot Catalunya l'obertura al públic de discoteques, sales de ball i sales de festes amb espectacles

EL PUNT AVUI+
Entra en vigor la pròrroga de 15 dies del tancament dels locals de l'oci nocturn

Les patronals del sector presenten recursos davant del TSJC contra l'allargament de la prohibició

- RESOLUCIÓ SLT/2782/2020, de 19 d'agost per la qual es modifica la Resolució SLT/2073/2020, de 17 d'agost, per la qual s'adopten mesures extraordinàries al territori de Catalunya per a l'aplicació de l'Acord del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut de 14 d'agost de 2020, sobre la declaració d'actuacions coordinades en salut pública per a la contenció de la pandèmia de COVID-19.

Regió7

El TSJC desestima les mesures cautelars del sector de l'oci nocturn per la pròrroga de tancament de locals a Catalunya

En la resolució s'assegura que la «urgència» dels demandants està «decantada en la vessant econòmica»

Situació de l'oci nocturn en temps de pandèmia

24 Juliol: TANCAMENT DE L'OCI NOCTURN.

FESTES MAJORS AMB RESTRICCIONS.
Apareixen nous formats de festa telemàtica.

Públic

REBOT CORONAVIRUS

La Covid esguerra les festes majors

el 3 de vuit

Actualitat

La Covid-19 trastoca les festes majors en el punt més àlgid de l'estiu

RAC1

COVID-19

Alguns municipis suspelen les Festes Majors per evitar aglomeracions com a Vilafranca

3

CATALUNYA RÀDIO

NOTÍCIES

Festes majors adaptades a l'època de Covid

Places i carrers buits, una escena que es repeteix arreu de Catalunya amb les seves festes majors

Regió7

La covid deixa sense festes majors quasi la meitat de poblacions a la regió central

Municipis com Igualada, Puigcerdà, la Seu, Sant Joan i Cardona han optat per la suspensió total, i altres com Manresa i Solsona, per un programa reduït i adaptat

Naciódigital

CORONAVIRUS

Guarnits virtuals i carrers buits: la Festa Major de Gràcia serà telemàtica

betevé

Concerts en "streaming" per veure a casa

Situació de l'oci nocturn en temps de pandèmia

24 Juliol: TANCAMENT DE L'OCI NOCTURN.

FESTES MAJORS AMB RESTRICCIONS.
Apareixen nous formats de festa telemàtica.

APAREIXEN FESTES ALTERNATIVES,
botellades, festes universitàries, raves i altres trobades d'oci no regulat (festes en espais privats)

Naciódigital

CORONAVIRUS

Denuncien 58 persones per estar en una festa illegal sense mascareta a Barcelona

Un testimoni anònim va alertar que hi havia molta gent concentrada en el local de Sarrià

3

CATALUNYA RÀDIO

UN 12% DELS BROTS DE COVID TENEN A VEURE AMB L'OCI NOCTURN

Descontrol de festes il·legals: pugen a 26 les denúncies en una setmana

Taules VIP per 5.000 euros i festes amb contrasenyes privades, entre els

EL PUNT AVUI⁺
CORONAVIRUS

Desallotgen una festa il·legal a Viladecans i denuncien 95 participants

- Més d'un centenar de persones s'han aplegat a l'espai natural del Remolar per fer un 'botellón' massiu
- Torra ordena als Mossos que actuïn amb la "màxima severitat davant qualsevol incompliment" de les normes de prevenció contra la Covid-19

Un brot de covid-19 en una festa obliga a suspendre les classes a la Universitat Politècnica de València

Ja s'han notificat 120 positius mentre s'espera el resultat de 315 prov

europapress

El Govern català prohibeix els 'botellots' i els sancionarà amb multes de fins a 15.000 euros

RESOLUCIÓ SLT/1905/2020, de 28 de juliol, per la qual s'adopten mesures especials en matèria de salut pública relacionades amb el consum de begudes alcohòliques per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19

Situació de l'oci nocturn en temps de pandèmia

24 Juliol: TANCAMENT DE L'OCI NOCTURN.

FESTES MAJORS AMB RESTRICCIONS.
Apareixen nous formats de festa telemàtica.

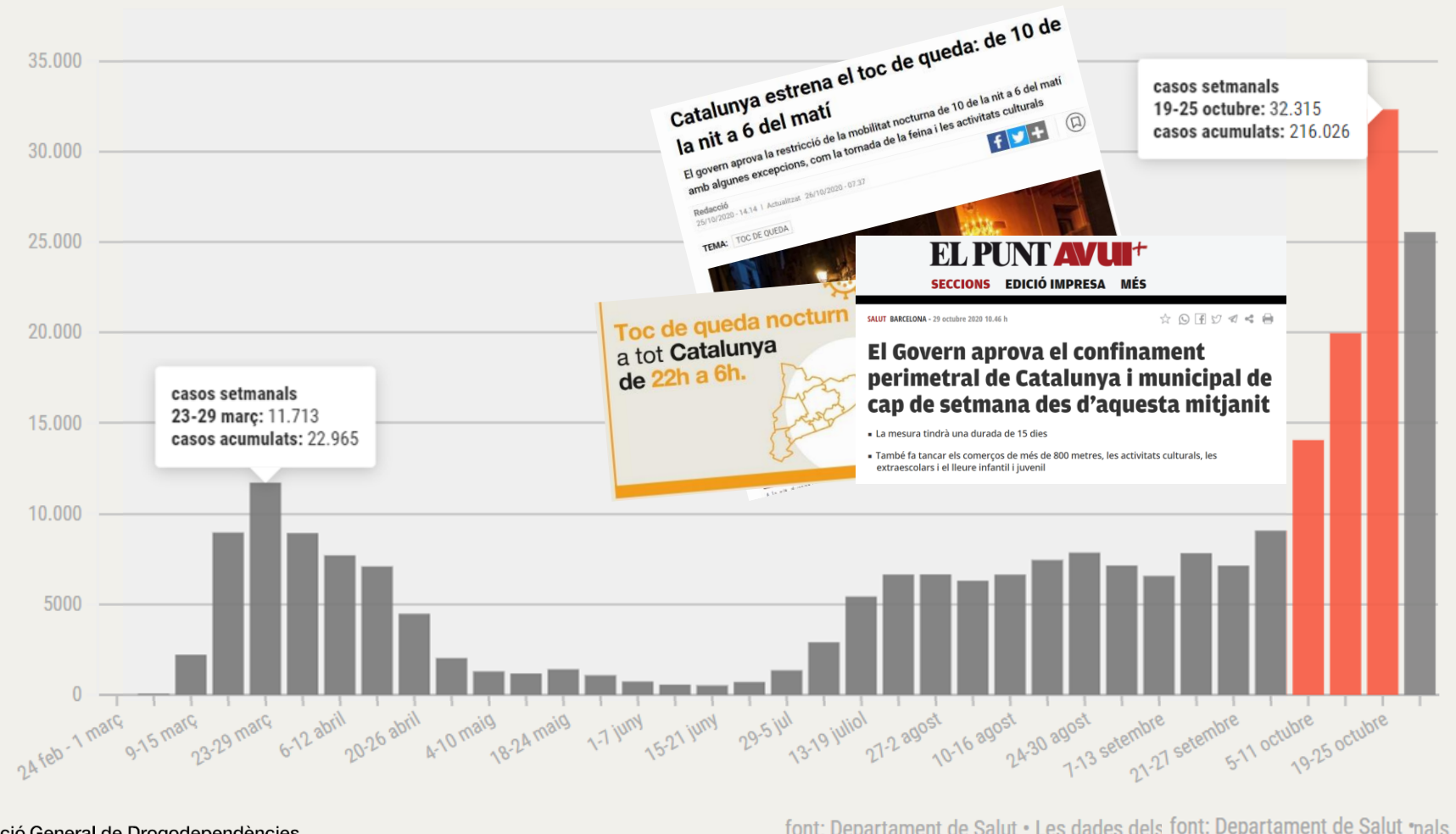
APAREIXEN FESTES ALTERNATIVES,
botellades, festes universitàries, raves i altres trobades d'oci no regulat (festes en espais privats)

6 i 7 d'Octubre: intent de **reobertura** que finalment **s'atura** per l'augment de contagis

Empitjorament de la situació

Variació setmanal de casos per coronavirus a Catalunya

I ara, què passarà?

- Estem preparats emocionalment per a un nou confinament?
- Hi haurà vacuna eficaç? Quan?
Tothom es vacunarà? Quan durarà la immunitat?
- Haurem de seguir portant la mascareta?
I la distància interpersonal? Ho farem?
- Tornaran a obrir els bars i restaurants? I els teatres?
I els cinemes?
- Què passarà quan vingui el fred de veritat?
I la grip?
- Quanta gent perdrà la seva feina?
El teletreball serà per sempre?
- Què passarà amb les escoles?
- Quan podrem viatjar i fer turisme com abans?
- I per Nadal.... què farem? Podrem fer trobades amb la família i els amics?

Quan podrem recuperar les nostres vides?

... I quant a les addiccions?

- **Si hi ha un nou confinament...** Com repercutirà en l'accés a les substàncies? Com pot afectar als usos de pantalles, al joc patològic?
A les sobredosis?
- Què passarà quan puguin tornar a obrir tant restauració com **oci nocturn**? L'oci alternatiu seguirà?
- Què passarà amb les persones que consumeixen substàncies i viuen al carrer quan arribi el fred de veritat? Es podran mantenir els **albergs** per persones usuàries de drogues?
- Què passarà amb les persones que estan en **situació de més vulnerabilitat**? Les que pateixen violència (dones, infants, gent gran)? Les que estan en risc d'exclusió? Les que han perdut la feina? Podrem donar-hi resposta en salut i social?
- L'ús de la telemedicina provocarà més desigualtats en salut (**bretxa digital**)? Es podrà garantir l'atenció a totes les persones que ho requereixin?
- Les eines de **monitorització** que tenim ens permetrà captar tot el que està passant i ens ajudarà en fer millors polítiques (accessibilitat a les drogues, joc presencial, etc.)?

Però no tot són incerteses, també hi ha **aspectes positius**

En general

- Reconeixement que els problemes epidèmics tenen **arrels socials (sindèmia)**
- Major **equilibri entre presencialitat i teletreball**, i reducció contaminació ambiental...
- ...

En l'àmbit de les addiccions

- Potenciació i millor ús de la **telemedicina**. Incorporació de mitjans telemàtics per fer l'atenció a persones (grups telemàtics, etc)
- La implementació de recursos per acollir a les **persones sensellar** que consumeixen
- **Experiment natural sobre impacte de l'accessibilitat a les substàncies i a comportaments addictius i lliçons per a millorar les polítiques**

Com construïm el futur més immediat?

- **Salvant vides**, protegint els **llocs de treball/rendes** y recuperant l'**economia**.
- Fent front a l'**impacte en la salut mental i les addiccions** i a les **conseqüències econòmiques**
- Protegint als i les professionals de la XAD per a que puguin seguir atenent a les persones amb problemes de consum d'alcohol i/o altres drogues i addiccions comportamentals
- Coordinant els recursos de salut i socials per donar resposta a les persones que es troben en situació d'especial vulnerabilitat.
- Controlant la 2^a i 3ª onada del coronavirus. La **resposta adequada haurà que ser de caràcter social i no només de salut**:

Pesta negra, pesta bubònica o mort negra

Va devastar a Europa durant el segle XIV (entre 1347 i 1351). Es creu que l'epidèmia es va iniciar a Àsia central i d'aquí va passar a tot Europa. La pesta negra va acabar amb gairebé la meitat de la població europea i amb uns 100 milions de persones a tot el món.

Considerat el desastre més mortífer de la història de la humanitat, va alliberar a molts de la servitud esclava a Europa, va obligar a augmentar els salaris dels treballadors i va provocar un canvi fonamental en l'economia juntament amb un major nivell de vida per als supervivents.

Grip espanyola o epidèmia de grip de 1918

Va commocionar el món: un terç de la població mundial infectada; 50 milions de persones mortes, principalment a joves i adults sans, i animals; en només un any va matar entre 20 i 40 milions de persones. Tot i el desastre ... **va conduir a canvis socials importants que van obrir noves oportunitats per a les dones:** Als EEUU, les dones van tenir un paper nou i indispensable en la força de treball, elevant-les dins societat americana a nivell social i financer, proporcionant-los més llibertat, independència i presència en la política.

Avenços en el coneixement: Els experiments amb mostres de teixit de víctimes congelades van demostrar que el virus causava la mort per la "tempesta de citocines" (resposta immunitària exacerbada davant d'un microorganisme), el que explicaria la seva naturalesa greu i el perfil poc comú d'edat de les víctimes, també observat en COVID-19.

Pandèmia del SIDA/VIH, (1981) Segons ONU SIDA la malaltia ha causat unes 32 milions de morts des de la seva aparició a nivell global. Després de diverses dècades, la teràpia amb antiretrovirals ha permès controlar la infecció i demostrar que si els pacients no són tractats poden desenvolupar SIDA (malaltia i font d'estigma i discriminació)

La pandèmia va introduir **importants canvis socials a tot el món, com promoure l'educació sobre la sexualitat i la comunitat LGBTI.** Va impulsar una major participació d'associacions civils i ONG per a l'assessorament sobre pràctiques sexuals, consum de drogues i ús de medicaments amb el patrocini d'ens governamentals i privats. Va fomentar **aliances entre la indústria farmacèutica, els governs, OMS, instituts de recerca i ONG, per buscar millors alternatives terapèutiques, plantejaments que van ser copiat per altres malalties, com el grup de malalties tropicals desateses.**

« [...] *La Terra és el lloc més bell per als nostres ulls [...]*

Però aquesta bellesa ha estat esculpida pel canvi: el canvi suau, gairebé imperceptible, i el canvi sobtat i violent.

En el cosmos no hi ha lloc que estigui fora de perill del canvi »

Carl Sagan

Drogues i addiccions comportamentals

Inici

Ciutadania

Professionals

Actualitat

Contacte

drogues.gencat.cat

El més consultat

- Telèfon gratuït. Línia Verda
- Drogues: efectes i riscos per a la salut
- On us poden tractar

Sessió científica virtual

ALCOHOL i COVID-19

Setmana de sensibilització sobre els riscos del consum d'alcohol

Dimarts 24 de novembre, de 13.00 a 14.30 h

<http://drogues.gencat.cat/>

Sessió científica virtual ALCOHOL i COVID.

24 de novembre. Obertes inscripcions

Notícies

Cursos i jornades

El TERMCAT i el Departament de Salut publiquen un diccionari de l'atenció a la salut mental i a les addiccions

08/11/2020

Endeçant un procés participatiu per introduir les necessitats de les famílies en la planificació dels centres residencials en l'àmbit de la COVID

30/10/2020

Sessió científica ALCOHOL i COVID -19

29/10/2020